

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf. II. 111/2010/9. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, 2010. május 31. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott neve ellen indított büntető ügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2009. november 9. napján kihirdetett 3.B.508/2009/4. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlottra kiszabott szabadságvesztés büntetés fele részének végrehajtását 3 (három) év próbaidőre felfüggeszti. A próbaidő a végrehajtandó rész letöltése után kezdődik. A végrehajtani rendelt 1 (egy) év 9 (kilenc) hónap börtönbüntetésből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 7 500 (Hétezer-ötszáz) forint a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a rendelkező részben megjelölt ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (4) bekezdés) és számvitel rendjének megsértése vétségében (Btk. 289. § (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése), ezért őt halmazati büntetésül 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett egyben az ügyben felmerült bűnügyi költségről. Az ítélet ellen a vádlott és védője a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést, míg azt az ügyész tudomásul vette.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.61/2010/1-II. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen a vádlott védője a vádlott személyi körülményeivel kapcsolatosan becsatolt egy okiratot a Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke részéről kiállítva arról, hogy a vádlott a közösség munkájában térítésmentesen végez feladatokat, illetőleg ambuláns kezelő lapot arról, hogy két kiskorú gyermeke közül az egyik rendszeres orvosi ellátást igényel.

A nyilvános ülésen a védő felhívta a figyelmet arra, hogy a tényállás szerint, bár a vádlott több száz millió forintos összegeket vett a kezébe, és több mint 80 millió forint adót nem

fizetett meg, ennek ellenére mégis vagyontalan. A tényállás a Be. 351. §-ra figyelemmel valóban megalapozottnak tűnik, azonban ennek ellenére nem zárható ki az, hogy itt valójában egy olyan fiktív számlázás történt, ami valós pénzmozgás nélkül valósult meg, ami azonban ÁFA fizetési kötelezettséggel nem jár. Figyelemmel a jelentős időmúlásra, a vádlott büntetlen előéletére, a beismerő vallomására, a kiskorú, részben beteg gyermekek tartásáról való gondoskodásra, a jelenleg hatályos büntető törvénykönyv alkalmazásával indítványozta a vádlott büntetésének fele részben történő felfüggesztését.

A vádlott és a védő fellebbezése részben alapos.

A másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az első fokon eljáró bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az elsőfokú eljárást. Ennek során az ügyben a szükséges bizonyítási cselekményeket elvégezte, az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítékokat feltárta. Ehhez kapcsolódóan indokolási kötelezettségének is eleget tett, és számot adott arról, hogy ténymegállapításait mely bizonyítékokra alapította. Az általa megállapított tényállást a másodfokú eljárásban a vádlott személyi körülményeivel kapcsolatosan felmerült adatra tekintettel pusztán azzal egészíti ki a Be. 352. § (1) bekezdés a), illetőleg Be. 351. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozással, hogy a vádlott Katalin utónevű gyermeke asztmás megbetegedésben szenved.

A bíróság az ítélet 2. oldalának utolsó sorát mellőzi, így azt a megjegyzést, hogy a „bevallott adót a vádlott nem fizette meg”. A I. számú tényállásban szükségtelenül jelölte meg a bíróság azt, hogy a vádlott a 2005. I. negyedévről bevallott adó megfizetéséről nem gondoskodott. A vádbeli tényállásnak ez az időszak, és megállapítás nem része és ez büntetőjogi felelősség alapjául sem szolgálhat. A II. számú tényállással kapcsolatosan annyi elírás történt, hogy a felszámolás elrendeléséről szóló végzés kelte valójában 2006. augusztus 11-e, a végzés jogerőre emelkedésének napja pedig 2006. szeptember 21., így ezt a bíróság a nyomozási iratok I. kötet 91-95. oldalára alapítottnan módosítja.

Az így kiegészített, illetőleg pontosított tényállás egyebekben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, és abból okszerűen következtetett az első fokon eljáró bíróság a vádlott bűnösségére. A tényállás a vádlott részbeni beismerő vallomásán is alapul.

A vádlott terhére rótt cselekmény minősítése törvényes.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a bűncselekmény elbírálásakor nem az elkövetéskor hatályos törvényt kell alkalmazni, hanem a felszámolás eredményének meghíúsításával járó csődbüntett számvitel rendjének megsértése körében történő elbíráltatósága és enyhébb büntetési tétele következtében az elbíráláskor hatályos törvényt.

Megalapozott a Btk. 289. § (1) bekezdés a) pontjában és a (3) bekezdésben szereplő számvitel rendjével összefüggő cselekmények természetes egységként történő 1 rb. bűncselekménykénti minősítése is.

A jelenleg hatályos, egyes általános részi, súlyosabb büntető anyagi jogi rendelkezések ellenére a másodfokú elbírálás időpontjában konkrétan a vádlottra nézve irányadó törvény nem súlyosabb, így az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazása helytálló.

Ebbe a körbe illeszkedik bele a 2010. május 1-jétől hatályos Btk. 90. §-a a szabadságvesztés végrehajtásának részbeni felfüggesztéséről, amely a 2 évet meghaladó, de 5 évnél nem hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén teszi lehetővé a szabadságvesztés fele részének végrehajtása próbaidőre felfüggesztését.

A büntetés kiszabása körében alapvetően helyesen sorolta fel az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó alanyi és tárgyi enyhítő és súlyosító körülményeket, és azokat a szabadságvesztés időtartamának és a közügyektől eltiltás kiszabásakor számuknak és nyomatékuknak megfelelően értékelte. A büntetés kiszabási körülmények körében azonban szükséges megjegyezni azt, hogy a különösen nagy értékre elkövetett adócsalás 50 millió forintot meghaladó és 500 millió forintot el nem érő összegre nézve követhető el. Ezen értékhatáron belül az összesen kimutatható 86 510 000 forint relatíve a különösen nagyérték alsó felében mozog. A jelentős időmúlás mellett a büntetlen előéletű, két kiskorú -köztük egy beteg- gyermekről gondoskodó vádlott a bűncselekmény elkövetését részben beismerte.

Hangsúlyozza az ítéletábra, hogy a beismerő vallomásnak az enyhítő körülmények körében érdemi jelentőséget kell tulajdonítani. A gazdasági bűncselekményekre különösen igaz, hogy egy jól megtervezett, a bűnösséget tagadó védekezés a cselekmény jellegéből adódóan akár a büntetőjogi felelősséget is megghiúsíthatja.

Éppen ezért így ítélete meg a másodfokon eljár bíróság, hogy a Btk. 90. §-ában biztosított lehetőség a vádlott esetében alkalmazható, és nem ellentétes a büntetésnek a Btk. 37. §-ában foglalt céljaival, és a Btk. 83. §-ában rögzített elveivel a szabadságvesztés fele része végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése. Ennek a jogintézménynek elsődleges szempontja az elkövető kedvező személyi körülményeinek a figyelembevétele, ami a középkorú vádlottnál biztosított, és alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető.

A Btk. 90. § (3) bekezdése szerint a szabadságvesztés végrehajtandó részéből az elítélt nem bocsátható feltételes szabadságra. Csupán megjegyzi a bíróság, hogy tényleges kedvezményben a vádlott csupán abban az esetben részesül, hogy ha a 3 évben meghatározott próbaidő eredményesen telik el. A szabadságvesztés felfüggesztett részének utólagos végrehajtása ugyanis azzal a sajátos következménnyel járhat, hogy a vádlott büntetéséből ténylegesen hosszabb időt kell végrehajtani, mintha az eredetileg kiszabott 3 év 6 hónap börtönbüntetés teljes időtartamából lett volna feltételes szabadságra bocsátva. A Be. 354. §-ban szabályozott súlyosítási tilalomba azonban jelen rendelkezés nyilvánvalóan nem ütközik, és a vádlott későbbi jogkövető magatartása esetén az ténylegesen is kedvezőbb helyzetet fog számára eredményezni.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381. § (1) bekezdés alapján rendelkezett a másodfokú bíróság.

Mindezek alapján a Debreceni Ítéltábla a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság ítéletét a jelzett körben a Be. 372. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére figyelemmel helybenhagyta.

Debrecen, 2010. május 31.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs sk. . Gömöri Olivér sk.
a tanács tagja, előadó bíró a tanács tagja

Záradék:

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 3.B.508/2009/4. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.111/2010/9. számú ítéletével 2010. május 31. napján a szabadságvesztés büntetés felfüggesztett részének kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2010. május 31.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

